

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

Telefon 035-16 71 00 - www.hh.se
Sektionen för humaniora

KURSPLAN

Sida 1 (4)
Kurskod: SV3001 / 7.3

Svenska språket (31-60), 30 hp

Swedish Language 30 credits

Grundnivå

Progression: 31-60

Huvudområde: Svenska

Kursplanen är fastställd av Forsknings- och utbildningsnämnden (2013-11-27) och gäller studenter antagna vårterminen 2014.

Kursens inplacering i utbildningssystemet

Kursen ges som fristående kurs.

Behörighetskrav

Svenska språket (1-30) 30 hp.

Kursens mål

Kursens mål är att studenten ska fördjupa sina kunskaper om svenska språkets variation i tal och text i nyare tid samt utveckla

grundläggande kunskaper om svenska språkets historia och pågående förändring. Kursen innehåller också ett självständigt arbete som baseras på språkvetenskaplig metod.

Svenska språket genom tid och rum, 7.5 hp

Efter avslutat moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande mekanismer bakom språkförändring
- redogöra för svenska språkets framväxt och förändring från 800-talet till och med 2000-talet inklusive kulturella influenser som påverkat svenska språket
- redogöra för några huvuddrag i dialekternas utveckling i Sverige
- redogöra för väsentliga skillnader mellan skriftspråk och talspråk

Färdighet och förmåga

- läsa runor med hjälp av en runnyckel
- språkligt analysera äldre svenska texter

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- värdera språkliga svårigheter i modern svenska utifrån ett språkhistoriskt perspektiv
- problematisera kulturell påverkan på modern svenska utifrån ett språkhistoriskt perspektiv.

Namn i språk och samhälle, 7.5 hp

Efter avslutat moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- beskriva och resonera kring namnkategoriernas avgränsning i språksystemet
- redogöra för namnförrådets spegling av samhällets förändring och utveckling från runtill till samtid

Färdighet och förmåga

- klassificera namn efter form, funktion och kategorier
- ge namnförslag enligt onomastiska metoder
- resonera kring namnets roll som resurs för social och kulturell markering samt språkligt identitetskapande
- söka och jämföra ett urval onomastiska vetenskapliga artiklar avseende frågeformulering, material och metod samt samhällsrelevans

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt diskutera och värdera konsekvenser av olika slags namngivning
- föra en adekvat argumentation i namnvårdsfrågor.

Språklig variation och identitetskonstruktion, 7.5 hp

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för svenska språkets språksociologiska variation i tal och text
- redogöra för hur svenska språket kan användas för att konstruera identitet

Färdighet och förmåga

- analysera och kritiskt diskutera språkliga strategier som används i olika maktpositioner

- samla in och kategorisera ett språkligt material för att belysa variation ur språksociologiskt perspektiv
- söka och sammanställa ett urval vetenskapliga artiklar som ansluter till ämnet, avseende avgränsning av frågeställningar, motivering av metod- och materialval, tillämpning och konsekvenser av teorier samt undersökningens samhällsrelevans

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera kring sin egen och andras språkliga variation ur ett språksociologiskt perspektiv.

Språkvetenskapligt projekt, 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för språkvetenskapliga teorier och metoder inom ett valt ämnesområde

Färdighet och förmåga

- genomföra ett eget projekt som bygger på språkvetenskapliga metoder
- skriva en enklare sammanhängande vetenskaplig och språkligt korrekt text
- tillämpa språkvetenskaplig terminologi
- leda en oppositionsdiskussion inom studentgruppen

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- värdera forskningsfrågor i uppsatser ur ett vetenskapligt och samhällligt perspektiv
- förhålla sig till adekvat forskningsetik
- värdera och bedöma andras projektarbete i en seminarieresituation.

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen består av följande fyra delkurser:

Svenska språket genom tid och rum, 7.5 hp

Swedish Language through Time and Space, 7.5 credits

Delkursen ger en bakgrund till vårt moderna språkbruk genom att vi följer språkutvecklingen från vikingatiden och fram genom seklerna. Vi utgår dels från skrivna texter från olika tider, dels från folkliga dialekter och belyser större språkförändringar som ägt rum och språkförändringar som fortfarande påverkar oss. De grundläggande mekanismerna bakom språkförändring diskuteras. Dessutom berörs skillnader mellan skriftspråk och talspråk i ett historiskt perspektiv.

Namn i språk och samhälle, 7.5 hp

Names in Language and Society, 7.5 credits

Delkursen innehåller en fördjupning om namn av olika slag och deras roll i språket och samhället. Fokus ligger på namn i modern tid, men även en viss historik berörs. Vi utforskar namnkategoriernas avgränsning i språkssystemet och diskuterar namnets roll som resurs för social och kulturell markering samt språkligt identitetsskapande. Vetenskapliga metoder för att arbeta med namnmaterial lyfts fram och jämförs. Vidare

behandlas den svenska namnlagen och principer för namnvård. Inom ramen för delkursen ingår ett grupparbete där studenten föreslår, argumenterar för och kritiskt resonerar kring konsekvenserna av en viss namngivning. Denna uppgift bör genomföras i samarbete med det omgivande samhället och även redovisas för denna målgrupp.

Språklig variation och identitetskonstruktion, 7.5 hp

Linguistic Variation and Identity Construction, 7.5 credits

Delkursen handlar om språksociologisk variation i nutida svenskt språkbruk i tal och text, utifrån geografisk, social och situationell variation, språk och kön samt flerspråkighet. De tidigare tillägnade kunskaperna om språkets variation i samspel med kultur och samhälle fördjupas och utvecklas. Vi diskuterar konsekvenserna av språkliga val och varianter ur identitets- och maktperspektiv och belyser språksociologiska metoder för insamling och kategorisering av språkligt material. Inom ramen för delkursen ingår ett mindre arbete där studenten tillämpar en vald metod på autentiskt material.

Språkvetenskapligt projekt, 7.5 hp

Linguistic Project, 7.5 credits

Delkursen består huvudsakligen av att studenten genomför ett eget projekt som bygger på språkvetenskapliga metoder. Projektet presenteras skriftligt i form av en vetenskaplig uppsats som diskuteras och värderas muntligt vid ett oppositionsseminarium. Vi inleder delkursen med en kortare teori- och metodgenomgång samt en etikediskussion. Under delkursens gång genomförs också löpande seminarieverksamhet där vi diskuterar och värderar tidigare uppsatser ur olika perspektiv.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, lektioner och seminarier. Samt övningar individuellt och i grupp.

Examination

Som betyg för hel kurs används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationen sker muntligt och skriftligt. Delkurs 1 examineras genom en salstentamen. Delkurs 2 examineras genom ett flertal individuella skriftliga inlämningar samt ett grupparbete som också redovisas muntligt. Delkurs 3 examineras genom en hemtentamen samt ett arbete individuellt eller i grupp. Delkurs 4 examineras genom en vetenskaplig uppsats samt deltagande i seminarieverksamhet.

För betyget Väl godkänd på hel 30-poängskurs krävs betyget Väl godkänd på minst 22,5 hp.

För delkurs 4, Språkvetenskapligt projekt, gäller att om studenten får betyget underkänd har studenten rätt till ytterligare ett examinationstillfällen samt handledning.

Kursvärdering

I kursen ingår kursvärdering. Denna ska vara vägledande för utveckling och planering av kursen. Kursvärderingen ska dokumenteras och redovisas för studenterna.

Kurslitteratur

Delkurs 1 - Svenska språket genom tid och rum, 7,5 hp

Einarsson, Jan. *Språksociologi*. Studentlitteratur, Lund. 2009. Kap. 9.

Helgander, John. *Dalmålen i upplösning – bakgrund och förklaringsmodeller*. I: (utg. Ulla-Britt Kotsinas & John Helgander), *Dialektkontakt, språkkontakt och språkförändring i Norden*. Föredrag från ett forskarsymposium. Institutionen för nordiska språk, Stockholm. MINS 40. 1994. s. 63-80.

Magnusson, Erik & Rogström, Lena (red.), *Språkhistoria - Hur och för vem? Studier i svensk språkhistoria 10*. Styrelsen för Meijerbergs institut vid Göteborgs universitet, 2010 (valda delar läses enligt anvisning)

Moberg, Lena & Westman, Margareta (red.), *Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språket utveckling*. Norstedts akademiska förlag, Stockholm, 1996 (valda delar enligt anvisning)

Pettersson, Gertrud. *Svenska språket under sju hundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. Studentlitteratur, Lund. 2005.

Dessutom tillkommer ett antal äldre svenska texter i urval (tillhandahålls av läraren)

Delkurs 2 - Namn i språk och samhälle, 7,5 hp

Aldrin, Emilia. "Om förnamn som identitetsbärare" I: Staffan Nyström (red.) *Namn – en spegel av samhället förr och nu*. Norstedts förlag, Stockholm, 2010, s. 136–153.

Entzenberg, Sonja. "Professor Nanna Svartz eller Fru Nanna Malmberg? Släktnamnsbruk hos gifta kvinnor 1920-1982". I: Britt-Louise Gunnarsson, Sonja Entzenberg & Maria Ohlsson (red.) *Språk och kön i nutida och historiskt perspektiv*. Uppsala: Uppsala universitet, 2007, s. 198–207.

Gustafsson, Linnea. "Om smeknamnens socioonomastiska funktion. Kan smeknamn användas för att studera sociolingvistiska frågeställningar?". I: Staffan Nyström (red.) *Namn – en spegel av samhället förr och nu*. Norstedts förlag, Stockholm, 2010, s. 171–187.

Löfdahl, Maria & Wenner, Lena. "Angered – en stadsdel och ett språk i förändring". I: Staffan Nyström (red.) *Namn – en spegel av samhället förr och nu*. Norstedts förlag, Stockholm, 2010, s. 52–72.

Nyström, Staffan (huvudredaktör), *Namn och namnforskning. Ett levande läromedel om ortnamn, personnamn och andra namn*. 2013. (Elektronisk) Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org>

Nyström, Staffan. *Ortnamnen och kulturminneslagen. Om tolkning och tillämpning av begreppet god ortnamnsd.* Riksantikvarieämbetet, 2001.

Sjöblom, Paula. "Company names in global markets I" Atti del XXII Congresso Internazionale di Scienze Onomastiche, Pisa 28 agosto - 4 settembre 2005, 2008, sid 683-690.

Dessutom tillkommer ett individuellt urval vetenskapliga artiklar som väljs i samråd med läraren.

Delkurs 3 - Språklig variation och identitetskonstruktion, 7,5 hp

Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari. Multi-etniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. Ingår i: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, 2004, s. 389–418. (29 sid.).

Sundgren, Eva (red.), *Sociolingvistik*. 2:a rev. upplagan. Liber, Stockholm, 2007 (kap. av Andersson, Bijvoet, Gunnarsdotter Grönberg, Karlsson, Lainio, Sundgren).

Edlund, Ann-Catrine, Eva Erson & Karin Milles. *Språk och kön*. Norstedts Akademiska förlag, Stockholm, 2007.

Einarsson, Jan. *Språksociologi* 2:a rev. upplagan. Studentlitteratur, Lund, 2009.

Dessutom tillkommer 3 aktuella vetenskapliga artiklar ur *Journal of sociolinguistics* och / eller *Discourse and society*.

Delkurs 4 - Språkvetenskapligt projekt, 7,5 hp

Lagerholm, Per. *Språkvetenskapliga uppsatser*. Lund, Studentlitteratur, 2005.

Vetenskapsrådets forskningsetiska riktlinjer (kan hämtas på www.vr.se)

Dessutom läses ett antal vetenskapliga artiklar och tidigare uppsatser (tillhandahålls av läraren).

Ytterligare litteratur tillkommer enligt handledarens anvisningar.